

Συνέντευξη: Νάντια Κατσαρού

01/09/2010

Σας παρουσιάζω την συνέντευξη που έδωσε η δημοσιογράφος και συγγραφέας Νάντια Κατσαρού στον διαχειριστή της ιστοσελίδας coinsmania.gr και συγγραφέα Ιωάννη Μπαϊμπάκη:

[I.M.] Αγαπητή Νάντια είσαι δημοσιογράφος και συγγραφέας, με πρώτη συγγραφική σου εργασία το μυθιστόρημα «Για μια χούφτα λίρες» από τις εκδόσεις Σοκόλη – Κουλεδάκη. Για πες μας λίγα λόγια για σένα και τι σε ώθησε να γράψεις αυτό το βιβλίο;

[N.K.] Ζούσα και δημοσιογράφουσα στην Κομοτηνή, μια πόλη όπου οι μισοί της κάτοικοι ψάχνουν κρυμμένους θησαυρούς. Λίγο το ότι είναι κοντά η Τουρκία και έχουμε πολλά πάρε – δώσε με τους γείτονες (και σε πληροφορίες) λίγο το ότι ο περίφημος Σούσουρας έδρασε στα παράλια της Θράκης, λίγο οι Εβραίοι που ζούσαν κάποτε στην πόλη, είναι λογικό να πέφτουν με τα μούτρα σ' αυτή την αναζήτηση. Ήξερα πολύ κόσμο που ασχολιόταν με το άθλημα, μου έλεγαν τις ιστορίες τους και τις ιστορίες γνωστών τους, αλλά κανείς

δε μου μιλούσε στην κάμερα. Να σημειώσω ότι το θέμα δεν ήταν για ένα απλό ρεπορτάζ. Συγκέντρωσα τόσες πληροφορίες που θα μπορούσα να κάνω ντοκιμαντέρ. Αλλά χωρίς να μιλάνε αυτοί που ξέρουν, μου ήταν δύσκολο να το στήσω. Έτσι προτίμησα να γράψω μια ιστορία με τη ζωή τέτοιων ανθρώπων και να συμπεριλάβω και τις ιστορίες που άκουσα.

[I.M.] Όταν επικοινωνήσα μαζί σου για την συνέντευξη, μου απάντησες θετικά αλλά διευκρίνισες ότι δεν είσαι ειδική στο θέμα. Διαβάζοντας το βιβλίο σου το βρήκα καταπληκτικό, ένα ψυχογράφημα του μεγαλύτερου ποσοστού των ελλήνων θησαυροθήρων. Διαβάζοντας αυτό το βιβλίο ο καθένας θα δει στις περιγραφές των ηρώων σου κάτι από τον εαυτό του. Όλα αυτά δεν γράφονται με μόνο εφόδιο την απλή γνώση κάποιων ιστοριών, πρέπει να έχεις και προσωπική εμπειρία. Φυσικά δεν εννοώ να έχεις ασχοληθεί ή ίδια με την θησαυροθηρία αλλά οπωσδήποτε δείχνεις να έχεις γνωρίσει ανθρώπους που ασχολήθηκαν. Θα ήθελες να μας πεις κάποια πράγματα για όλα αυτά και αν σου έκανε κάτι ιδιαίτερη εντύπωση; Πώς εμπνεύστηκες τους δικούς σου ήρωες;

[N.K.] Ναι. Δεν είμαι ειδική. Και αυτός ήταν ο λόγος που δεν καταπιάστηκα με ένα βιβλίο που θα αναφέρεται σε πληροφορίες και λεπτομέρειες για τα θέματα αυτά. Έχω γνωρίσει πολλούς ανθρώπους που ψάχνουν και μοιράζονται τις πληροφορίες τους με σκοπό να βγάλουν άκρη σε κάποια υπόθεση. Δεν έχουν κανένα πρόβλημα στο να περιγράφουν τις περιπέτειές τους ή να μοιράζονται τις γνώσεις τους. Υπάρχει ομαδικό πνεύμα, αλλά και αντίπαλες ομάδες, απ' ότι κατάλαβα. Οι ήρωες μου είναι φανταστικοί. Προτίμησα κάποιον που παιδεύεται για να τα βγάλει πέρα και ελπίζει στο θαύμα, κάποιον που έχει αλλά θέλει κι άλλα, κάποιον χομπίστα του βουνού και του λόγγου και, επειδή όλα γίνονται στη Θράκη, δεν έπρεπε να λείπει κι ένας μουσουλμάνος. Συμπλήρωσα και με κάποια πραγματικά πρόσωπα. Και ο κύριος Χ υπάρχει, όλη η Κομοτηνή το ξέρει και κανείς δεν το κατακρίνει -ούτε εγώ- καθώς και οι υπόλοιποι δευτερεύοντες χαρακτήρες των οποίων τις ιστορίες περιγράφω. Ακόμα και η κατάληξη της ιστορίας είναι βγαλμένη από τη ζωή.

[I.M.] Ο αγαπημένος μου ήρωας είναι ο μπάρμπα Θανάσης. Βετεράνος της χρυσοθηρίας που τώρα πια κάθετε στον καφενέ και διηγείται ιστορίες με όλες τις λεπτομέρειες. Όλοι τον σέβονται και από τις ιστορίες που διηγείται παρασύρονται οι υπόλοιποι και ξεκινούν κάθε φορά τις αναζητήσεις τους. Τέτοιοι μπαρμπάδες με «σίγουρες» πληροφορίες και γνωριμίες σε Τουρκία και Βουλγαρία κυκλοφορούν αρκετοί και έχουν πάρει πολύ κόσμο στον λαιμό τους. Τελικά όλα για τα λεφτά γίνονται ή υπάρχει και κάτι βαθύτερο;

[N.K.] Το εύκολο χρήμα όλοι το θέλουν. Βέβαια, στην πορεία διαπιστώνουν ότι δεν είναι και τόσο εύκολο κι αν το βρουν ποτέ. Όλες αυτές οι πληροφορίες, συχνά είναι αναληθείς, αλλά δε χάνουν τίποτα με το να ρισκάρουν. Κι ο ίδιος ο Θανάσης είναι αυτός που την έχει πατήσει πιο άσχημα απ' όλους. Το να βρεις έναν κρυμμένο θησαυρό είναι πολύ πιο έντιμο και πιο ασφαλές από το να ληστέψεις μια τράπεζα για παράδειγμα. Αν είσαι κάποιος σαν τον κύριο Χ, το να βρεις το τσουμπλέκι με τις λίρες, είναι και πάλι πιο έντιμο από το να τα αρπάζεις από μίζες. Είναι ένας τρόπος για να πλουτίσει κανείς εύκολα, αλλά πιστεύω ότι αυτοί που το κάνουν έχουν και μια αγάπη για όλο αυτό το παιχνίδι της γνώσης και της περιπέτειας.

[I.M.] Είχαμε τις προηγούμενες μέρες στο [coinsmania](#) μια συζήτηση για την μεγάλη ληστεία του τρένου. Στην πορεία της κουβέντας ανακαλύψαμε κάμποσες ληστείες σε ισάριθμα τρένα και πάνω που καταθέταμε ο καθένας το υλικό του, ένα μέλος μας ανακάλυψε το μπλοκ σου ([kats-woman.blogspot.com](#)) και την ανάρτηση που είχες για μια ακόμη ληστεία τρένου. Έτσι βρήκα το βιβλίο σου και ήρθα σε επαφή μαζί σου. Στο βιβλίο σου περιγράφεις την ληστεία που έκαναν βούλγαροι κομιτατζήδες σε ένα τρένο που κουβαλούσε μια τουρκική χρηματοποστολή. Αυτή είναι μια πραγματική διήγηση που άκουσες με βάση την οποία εξελίσσονται οι περιπέτειες των ηρώων σου ή αποτελεί δική σου έμπνευση; Αν αποτελεί κάποιο διαδεδομένο θρύλο πες μας για αυτόν, πως ακριβώς έχει; Συνάντησες γενικά δυσκολίες στο να αλιεύσεις αυτές τις ιστορίες;

[N.K.] Υπάρχουν άνθρωποι που, άμα αρχίσουν να μιλάνε για τέτοιες ιστορίες, δεν έχουν σταματημό. Κάποιοι μιλάνε γενικά και κρατάνε την ουσία για τον εαυτό τους. Κάποιοι αρέσκονται στο να περιγράφουν αστείες ιστορίες ή παθήματα όπου φτηνά τη γλιτώνουν από φίδια ή συνοριοφύλακες. Αυτή η ιστορία είναι εντελώς πραγματική. Ο Βούλγαρος κομιτατζής που επέζησε έδωσε την ιστορία στο δάσκαλο που τον εμπιστεύτηκε. Δε γνωρίζω περισσότερες λεπτομέρειες από αυτές που περιγράφω. Και το ότι ποτέ δε βγήκε άκρη με το πού μπορεί να βρίσκονται εκείνα τα ρημαδιασμένα τα κιβώτια με τις λίρες, είναι επίσης γεγονός, αφού όπου και να γυρίσεις σε κείνα τα μέρη, βρίσκεις ένα κελ τεπέ.

[I.M.] Στους κύκλους των θησαυροθήρων υπάρχει συχνά μια μυστικοπάθεια η οποία γίνεται αιτία ακόμη και διαδεδομένες ιστορίες να κουτσουρεύονται μην τυχόν και τις μάθει κανένας παραπάνω και τους πάρει την δουλειά. Δεν μπορείς να φανταστείς πόσες συζητήσεις και καβγάδες έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια για τον περιβόητο Σούσουρα. Και να τα μισόλογα, και να πες μου τι σημάδι

έχει στον βράχο να σου πω αν έχεις βρει την δουλειά, και να η ιστορία του υπάρχει στην βιβλιοθήκη της Θεσσαλονίκης αλλά δεν σας λέμε το πραγματικό του όνομα μην τυχόν και την βρείτε, και ότι μπορείς να φανταστείς. Έρχεσαι λοιπόν εσύ και περιγράφεις την ζωή του, αναφέρεις το επώνυμο του, τα σημάδια που έκανε, τις αποκρύψεις του, σε πιο μοναστήρι έδωσε το ημερολόγιο του, και διάφορα άλλα. Το μόνο που δεν δημοσίευσες ήταν το ίδιο ημερολόγιο που όπως λένε κάποιοι υπάρχει και το έχουν, αλλά δεν το βγάζουν παραέξω μη τους το ματιάσουν. Νάντια, πες μας για τον Σούσουρα.

[Ν.Κ.] Τα σημάδια τα έχω δει. Ειδικά αυτό στη Μαρμαρίτσα, όπου πήγαινα συχνά για μπάνιο, σε φωνάζει να το κοιτάξεις. Και γενικά, η γύρω περιοχή είναι σκαλισμένη. Αυτές τις μέρες, έγινε ακόμη μία αποτυχημένη αναζήτηση του θησαυρού του Σούσουρα. Δε θα σταματήσουν ποτέ να τον ψάχνουν. Η αγαπημένη ιστορία όλων. Κι όλοι ξέρουν ότι δεν μπορεί να βρεθεί εύκολα ο θησαυρός του Σούσουρα (ή, πιο σωστά, μέρος αυτού) κι όλοι τον ψάχνουν. Πιστεύω ότι αυτοί που ασχολούνται μ' αυτή την υπόθεση, είναι οι σύγχρονοι Ιντιάνα Τζόουνς. Το κάνουν πιο πολύ για την περιπέτεια και ίσως και για τη δόξα, αν τους τύχει κάτι καλό.

Για το Σούσουρα έμαθα από συζητήσεις. Πολλές συζητήσεις. Πολύ σούσουρο για το Σούσουρα. Αν θυμάμαι καλά, γιατί πάνε χρόνια από τότε που κατέγραψα τις ιστορίες, ανάμεσα σ' αυτούς που λέγανε για το Σούσουρα, ήταν και κάποιος από αυτούς που το ημερολόγιό του... έπεσε στα χέρια τους. Ότι ήξερα και δεν ήξερα για το Σούσουρα, το ανέφερα στο βιβλίο. Δεν είχα πάρει χαμπάρι ότι ήξερα τόσο πολλά γι' αυτόν. Νομίζω ότι ήταν τόσο πολύπλοκος που, στην ουσία, κανείς δεν ξέρει τίποτα γι' αυτόν. Και, κυρίως, ποτέ κανείς δε θα τον καταλάβει.

Πάντως, ιδανικό θα είναι να συλλέξει αυτό το κράτος όλα τα στοιχεία και να κάνει μια ανασκαφή, να βρει το θησαυρό του. Θα γίνουμε μια βαθύπλουτη χώρα. Κανένα ΔΝΤ δε θα είναι ικανό να μας πειράξει.

[Ι.Μ.] Στο βιβλίο σου αναφέρεις διάφορες άλλες ιστορίες και φυσικά είναι ένα βιβλίο που προτείνω στα μέλη μας ανεπιφύλακτα ως απαραίτητο για την βιβλιοθήκη τους. Άφησες κάτι απ' έξω που θα θελες να διηγηθείς;

[Ν.Κ.] Πολλές ιστορίες έμειναν απ' έξω, γιατί είναι μυθιστόρημα κι όχι καταγραφή τέτοιων ιστοριών. Παρέλειψα κάποιες μικρές περιπετειούλες από αυτές που έχω ακούσει κι από αυτές που όλοι οι κυνηγοί θησαυρών έχουν ζήσει. Θυμάμαι είχα καλύψει δημοσιογραφικά ένα περιστατικό, όπου κάποιοι, μια νύχτα που φυσούσε και χιόνιζε και κανείς δεν είχε λόγο να βγει από το σπίτι του, έσκαψαν στην αυλή ενός τζαμιού, σε κεντρικότατο σημείο,

πάνω σε πολυσύχναστο δρόμο. Αδίστακτοι, αλλά τα κατάφεραν. Κανείς δεν τους είδε. Δεν ξέρω αν ήταν το ίδιο τυχεροί και με αυτό που έψαχναν μέσα στον τάφο.

[I.M.] Αυτό τον καιρό με τι ασχολείσαι και ποια τα σχέδια σου για το μέλλον; Θα διαβάσουμε σύντομα κάποιο νέο βιβλίο σου;

[N.K.] Συνεχίζω να γράφω, αλλά έχω πιάσει άλλη θεματολογία. Αυτό το διάστημα, προσπαθώ να καταλάβω γιατί οι άνθρωποι κάνουν πολύπλοκα τα πιο απλά πράγματα στις σχέσεις τους, και γράφω σχετικά μ' αυτό.

[I.M.] Αφού σε ευχαριστήσω για την συνέντευξη που μας παραχώρησες, θα ήθελα να μας πεις πως βλέπεις την ιστοσελίδα μας και ποιες είναι οι συμβουλές σου προς τους έλληνες θησαυροθήρες;

[N.K.] Στο κανάλι που δούλευα δεν το δεχόμασταν ποτέ αυτό το περί παραχώρησης. Παραχώρηση συνέντευξης κάνει όποιος μας κάνει χάρη και μας μιλάει για θέμα που δε θέλει να μιλήσει. Εγώ το κάνω με ευχαρίστηση. Επομένως, εγώ ευχαριστώ.

Κι όσο για την ιστοσελίδα σας, εντυπωσιάστηκα. Εγώ είχα μείνει στην ανταλλαγή πληροφοριών στα καφενεία. Διαπιστώνω ότι γίνεται ανταλλαγή πληροφοριών που είναι χρήσιμη για όλους. Η δικτύωση είναι σημαντική και σ' αυτόν τον τομέα. Κι αν υπάρχει και σύμπνοια και αλληλεγγύη, ακόμα καλύτερα.

Η συμβουλή μου, νομίζω είναι περιττή. Οι άνθρωποι αυτοί, είμαι σίγουρη ότι γνωρίζουν καλύτερα από μένα το θέμα. Αλλά, επειδή όταν έχεις πάθος με κάτι, γίνεσαι παρορμητικός, θα συνιστούσα να προσέχουν τις παγίδες. Αναφέρομαι στις παγίδες από τις ψεύτικες πληροφορίες που κυκλοφορούν. Τις παγίδες σαν αυτές του Σούσουρα, αν βρεθούν κατά κει, ελπίζω να τις εξουδετερώσουν. Και εδώ η αλληλεγγύη είναι η μόνη λύση.

Σχετικά με το βιβλίο

Το βιβλίο της Νάντιας Κατσαρού από τις εκδόσεις Σοκόλη – Κουλεδάκη, Αθήνα, 2010 – ISBN: 978-960-6801-39-6

Περί ληστείας του τρένου:

«Ήταν η χτυπημένη από Βούλγαρους κομιτατζήδες τουρκική χρηματαποστολή. ... Το χτύπημα εκτιμάται ότι έγινε στον σταθμό της Μέστης. Και τα έθαψαν, λένε δηλαδή, όπως βγαίνεις από το τούνελ, όπως χτυπάνε απέναντι τα φώτα του τρένου, πρώτος λόφος φάτσα κάρτα. Και είναι και φαλακρός. Εκτιμάται ότι βρίσκεται μεταξύ Συκοράχης και Κίρκης... Προφανώς είναι αυτό το Κελ Τεπέ που το ψάχνουν μανιωδώς χρυσοθήρες απ' όλη την Ελλάδα. ... Επί Μεταξά επέστρεψε στην Ελλάδα ο Βούλγαρος κομιτατζής που ήταν ο μοναδικός επιζών από την ληστεία...»

Περί Σούσουρα:

«Ο Σούσουρας ήταν Σαμοθρακίτης πειρατής... ο οποίος έδρασε κατά την περίοδο της Ελληνικής Επανάστασης μαζί με τον αδερφό του. Οι δυο τους έκαναν καριέρα ως αδερφοί Καραγεώργη. Αλλά τελικά και επειδή, όπως λέγεται, ο ίδιος ήταν φλύαρος σαν σουσουράδα, του έμεινε το παρατσούκλι Σουσουρας. ... Συνέχισε να σφάζει, να μαχαιρώνει, να καίει παραλιακά τουρκικά χωριά, να κουρσεύει πλοία και να συγκεντρώνει χρήματα και λάφυρα. ... Το ημερολόγιο του πλοίου του, το οποίο λένε ότι εντοπίστηκε κατά την διάρκεια επισκευών σε εντοιχισμένη κρύπτη της Μονής Βατοπεδίου, έχει όλες τις λεπτομέρειες...»